

LA CAMPANA DE GRACIA

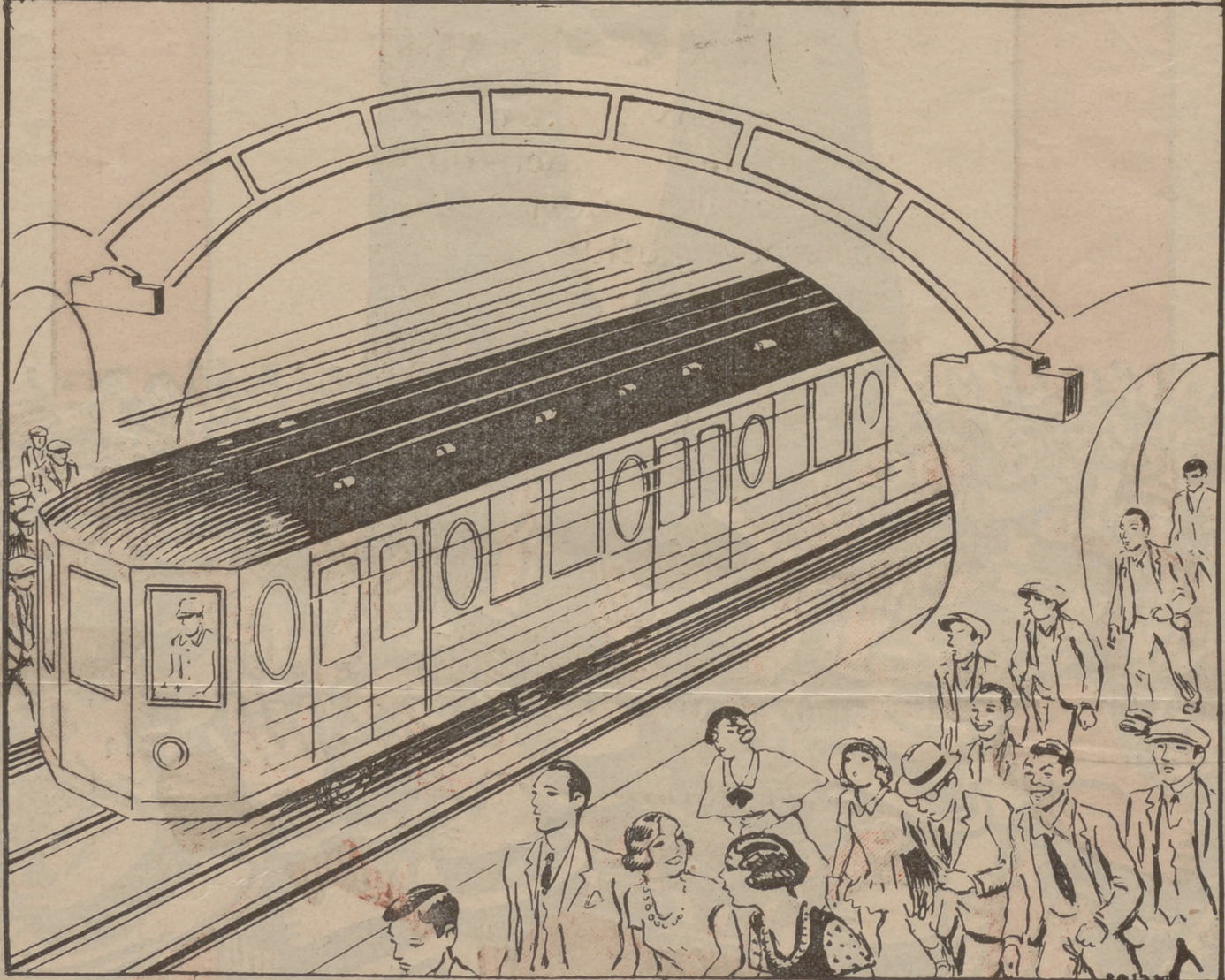

CORTS CATALANES I REPUBLICANES

Doscents anys són curta espera
si acaben en Parlament...

Visca el nostre President!
Visca la nostra bandera!

EL METRO TRANSVERSAL

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932

TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts - Fixeu-vos bé en les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

LA CAMPANA DE GRACIA

PERIÒDIC NACIONALISTA D'ESQUERRA

Ordre públic

El Parlament de Catalunya es troba encara en període preparatori, les Corts Catalanes viuen tot just en assaig d'organització, la Constitució del nostre règim autonòmic no ha començat encara a ésser discutida. Això sembla que havia d'imposar a tothom una màxima treva de conflictes, per tal de donar lloc a que el nostre govern naixent s'enforteixi i es vertebrí normalment. Però els mals patriotes, els eters inadaptats, els indígenes i el forasters recalcitrants, són incapaçs de tenir el mínim de delicadesa que cal exigir a tot ciutadà normal. Indiferents a les joies i als dolors de Catalunya, van fent el seu fet, sense contenir-se ni abstenir-se de res. Assistim aquests dies a un recruament de l'estúpid terrorisme endèmic que tant de mal ens ha fet i ens fa. Gent d'extrema dreta i d'extrema esquerra pacten i s'uneixen per mantenir, els uns subvencionant-lo econòmicament, els altres executant-lo activament, l'estat d'agitació que somou Barcelona i Catalunya, escampant-se àdhuc pels altres pobles d'Espanya. La bomba i el revòlver, l'assalt i l'atractament, tornen a estar a l'ordre del dia. I cal veure ben clar que el problema transcendent de l'ordre públic és una simple qüestió de policia. Cal que el Govern de Catalunya s'encarregui, com més aviat millor, d'organitzar la defensa dels ciutadans. I que la policia catalana sigui formada i dirigida per catalans. És indispensable foragitar per sempre els interessos creats del temps funest de la monarquia. La nostra seguretat individual i col·lectiva no pot estar a la mercè de gent que no ens entèn ni ens plany.

Les dues mentalitats catalanes dins el Parlament

En constituir el nostre Parlament, a desgrat de no ésser molt propícia la tasca primera per a determinar posicions, ja s'han enfrontat les dues forces que la influeixen, i s'han enfrontat d'una manera ben representativa en el que respecta la mentalitat i tàctica d'ambdues.

Amb la discussió de les actes de Lleida s'ha palesat la diferència de criteri i moralitat de la Lliga i de l'Esquerra; criteri i moralitat que exterioritzaren les passades eleccions. La Lliga ha fet tots els possibles per a guanyar-les. Estava en el seu dret i era lògic l'esforç si no hagués prescindit de regles i normes legals.

Això marca una època passada i sorrosament morta. Els que l'han viscuda, però, no s'avenen a renunciar-hi i dins del seu ordre polític l'afalaguen i n'enyoren l'esplendor d'ahir i fan tot el possible per a reviscolar-la. Sota una ficció de democràcia, partits, partidets, homes i homenics sostreien al poble la veritable representació. Per aconseguir-ho avivaven el caciquisme més desfermat, que era l'organització creada per a aquest fi.

Tota la vida interna dels partits i tota la vida política ciutadana s'havia atemperat a l'organització caciquista. Era difícil escatir qui en fou l'origen i qui pervertia a qui: el cacic creava els prohoms i els prohoms creaven el cacic. Entre uns i altres hi havia una transfusió contínua de sang viciada.

L'esperit antidemocràtic era el principi, l'abstracció que els unia. Simulaven un menyspreu pel poble, però en veritat era només temor al poble. Defensaven un tecnicisme públic, però el que els

abellia era l'absolutisme més carrincló i plebeu. Sota el seu imperi, en parís vives de la Nació, s'haurien enfus del tot si una vitalitat pròpia no els fes superar els mals propòsits dels directors.

Avui s'escombra tot i en protesten. A més, ni ho comprenen. Astorats escoltaven les acusacions i les replicaven treient-ne importància i situant el fet en un pla d'entremeliadura més mereixedora de lloa que de blâme. Semblava que caiguessin d'un niu; trobaven normal i lògica la facècia. Per a excusar-la repetien una i deu vegades, "no cagira per res el resultat final de la votació". Això ho deien, però, amb una certa recança, perquè ells ho havien fet abans de saber-ne aquest resultat i precisament perquè el cagirés.

L'austeritat de l'Esquerra, que s'entosudia en què el mitjà tenia tant valor moral com el fi els deixava parats. No ho entenien de cap de les maneres. Com un excés de claror els enlluernava. Els mitjans, els procediments, la tàctica mai no havien calculat que tinguessin unes regles ètiques. Perquè quan s'estarrufen davant d'una multitud preparada per endavant, sempre lloen l'alt sentit de l'obra, de l'objectiu assolit, però mai dels mitjans emprats.

Ara mateix, mostren les llibertats de Catalunya guanyades per l'esforç de l'Esquerra, com una labor seva. S'ha conquerit a contracor d'ells; seguint un camí ben diferent del que havien usat sempre; contradint totes les seves afirmacions; combatent els poders que defensaven. L'Estatut és la mostra clara de la seva inèpcia, de la més absoluta incompetència i incapacitat de la Lliga. A desgrat, van assegurant que es deu a ells. En el fons del seu pensament, de segur que valoren les errades com una tasca eficient, que serviren per a ensinistrar el poble a contradir-los i per fer-ho reïxir en el que ells fracassaven. La mateixa lògica serví a en Cambó per a agrair a Sanjurjo i Barrera l'Estatut.

Es tot un altre món ben diferent el que els planta cara. Cada home nostre porta la responsabilitat de l'obra i de la tàctica. I té de donar-ne compte davant del poble i no a un grup de prohoms, germans siamesos dels cacics.

La lluita serà clara i aferrissada. Dues concepcions per complet distintes de l'home i de la societat s'acaren en el nostre Parlament. Tan distanciades la una de l'altra que més que gradacions del pensament, són èpoques diverses sense cap nexa i assenyalant civilitzacions inconfundibles.

I millor que així sia. Adhuc que entre mig no s'hi interposin elements d'enllaç que reivindicuin decisions transac-

cionals, i que en respondre a fórmules d'avinensa, propugnarien per acords artificiosos, allunyats del lloc i del moment perquè no s'adaptarien ni a les necessitats ni a l'ideari del nostre poble.

Dos móns s'enfronten en el nostre Parlament. L'un defensa la tradició i les velles institucions, que pel seu encarcament i extemporaneïtat són focus d'injustícia social, d'endarreriment polític i de desgavell econòmic. A més, en els segles de supeditació i adaptació a la monarquia borbònica ha pervertit o pretès pervertir totes les virtuts catalanes.

L'altre, el de l'Esquerra, porta tot l'esperit de la nova Catalunya. Esperit pastat en el dolor i reaccionant contra el dolor, que sota el jou de la injustícia ha elaborat una doctrina de perfecció social, que aporta a Catalunya tota l'experiència dels altres pobles i l'embelleix amb iniciatives pròpies, atemperades a les seves necessitats i idiosincràcia.

De la topada de les dues forces, d'aquesta lluita a mort, té de sortir-ne la nova Catalunya. Perquè els pobles s'edifiquen en mig del combat; és precisament l'ardor de la brega qui els dona els alts pensaments i els incita a les grans gestes. Les primeres envestides han determinat ben bé les posicions respectives. Cal esperarar que ni un sol moment cap dels adversaris s'avindrà a la pau i en això es troben totes les avantatges de la lluita actual catalana. L'home o partit que fredament cerqués l'acord faria una labor antipatriòtica.

J. AIGUADER i MIRÓ

Els mitjans de la Catedral

--Què li ha semblat el discurs de l'Irurita?
--Que ho fa millor que els de la F. A. I.

13 de Desembre

--Per què fan festa les modistes?
--Perque és Santa Llúcia.
--I les mecanògrafes quan la fan?
--Per Santa Tecla!

CAPITELLO

TRAGÈDIA EN TRES ACTES I EN VERS

(PRÒLEG)

En el meu "Primer llibre del sistema" i en diversos articles i assaigs, he exposat ja les meves idees sobre el teatre. Són, ja no cal dir-ho, unes idees que difereixen en absolut de les que avui estan en ús entre els pobres crítics catalans. Crec, d'antuvi, que teatre és sinònim de vida introspectiva convertida en joc escènic. Crec en el teatre-conversa. No crec en el teatre-acció. M'interessa poc el teatre modern. M'interessa molt, en canvi, el teatre antic. Situau-me, doncs, al mig d'aquest punt de vista escènic personal, que jo anomeno teatre d'introspecció, el lector o l'espectador comprendrà totseguit que en escriure el meu "Capitello" m'he volgut lliurar a la voluptat de construir un teatre per al meu ús particular. Jo, que sóc aficionadíssim a l'art escènic, i que per viure feliç em caldria anar cada vespre al teatre, resulta que no hi vaig mai. Per què? Perquè el teatre català actual em fa caure la cara de vergonya. Tota obra d'intel·ligència, i sobretot l'obra de teatre, deu aportar al lector o a l'espectador un guany de consciència i un enriquiment espiritual. I quan això no té lloc, és senyal que hom ha perdut el temps. Avui, sigui per culpa de qui sigui, el teatre català és una disciplina intel·lectual perfectament negligible. Jo, literat sistemàtic, i sistemàtic intel·lectualista, no trobo en cap autor de teatre català el clima cordial i mental que m'és imprescindible per viure com escriptor normal. Això explica, doncs, que en compondre el meu "Capitello" m'hagi vist obligat a prescindir, en absolut, de tota la mòdica tradició de teatre català que actualment existeix. Confesso ingènuament que mentre escrivia "Capitello" pensava més en la "Fedra", de Racine, i en la "Ifigènia", de Goethe, que no pas en les obres de Pitarra i de Guimerà...

No ens fem il·lusions. El teatre català, és mort. Jo no crec que cap home mitjanament sensible, no diré ja intel·ligent, pugui fruir cap mena de gaudi estètic en les obres que van esfrenant-se de tant en tant, a l'escena catalana, entre la semi-indiferència general. Hom es mou dins un carreró sense sortida. Per què s'estrenen obres estúpides? Perquè el públic les demana. I per què les demana? Perquè no en coneix d'altres. Cal, doncs, prescindir del públic actual. I fer-ne un altre que estigui ben educat per a comprendre i fruir les obres de teatre normals. Manera d'aconseguir-ho? La creació d'un teatre oficial. No n'hi ha d'altra. Quan existeixi el Teatre de Catalunya, subvencionat per la Generalitat de Catalunya, podrem dir que ja tenim un teatre oficial. Que el públic respongui o

no, això ja és un altre tema. No es tracta de guanyar diners. Es tracta, més aviat, de perdre'n. Amb els anys, intel·lectualment parlant, les pèrdues es convertiran en beneficis. I el públic s'anirà fent de mica en mica.

"Capitello" no es la meua primera obra teatral. Abans havia escrit "Dos i dos fan cinc" (un acte en prosa) i "La mort i la donzella" (un acte en vers), ambdues obres publicades als quaderns de "La Revista". Per tant, "Capitello" és la meua primera obra en tres actes. Vaig començar-la a escriure fa deu anys, però en acabar el primer acte vaig cansar-me'n, i el vaig destruir. Fa cinc anys vaig reprendre el tema, i em vaig cansar novament. A primers de 1932, llegint un plec de cançons populars catalanes, vaig retrobar la del "Capitello", i la força dramàtica de l'argument em seduí altra vegada. L'obra devia estar ja madurada en mi, car vaig començar a escriure-la el primer de maig i la vaig acabar, sense correccions, el 31 de maig, exactament. N'he fet una tragèdia, perquè jo crec cada dia més que la forma suprema del drama és la tragèdia, d'igual manera que la forma suprema de la comèdia és la farsa. Tragèdia o farsa: heu's ací els dos pols entre els quals os-

cilla eternament l'ànima humana, prescindint de modes i de dèries.

He escrit "Capitello" per fer-me la il·lusió que els catalans ja tenim un teatre normal i que, per tant, ja ens podem permetre el luxe d'escriure una obra que imiti els perfectes models clàssics... que a casa nostra (ai, las!) encara no existeixen. He pres l'argument de la cançó popular com un simple punt de partida, mer pretext per a brodar-hi una conversa noble, feta de pompa verbal i de voluptat imaginativa. Res més lluny de la meua intenció, en escriure "Capitello", que fer-ne un quadro d'història. M'horripila pensar que alguna companyia pugui representar-lo com si fos una reconstitució històrica. Per això he situat l'acció "en un segle XVII de somni". Si he d'ésser franc, i per tal d'argumentar aquest ambient de somni i d'accentuar la vaguetat del lloc, preferiria que hom prescindís dels decorats, i que en el cas de trobar un bon director d'escena, els sis quadros de "Capitello" tinguessin per fons una ampla i sumptuosa cortina de seda morada. La presentació, per part d'actors i actrius, caldria que fos feta a base de sedes i velluts. Decorats sintètics, si acàs, i amb la intenció d'obtenir uns quants efectes visuals i auditius de pompa escènica. Res més.

Els versos del "Capitello" convé que siguin declamats amb gravetat i majesttat, fent-los ressonar amb noblesa, i fent ressortir les incessants imatges amb una lenta dignitat continguda. Més que no pas versos dibuixats, són versos escolpits. Convé, per tant, tenir ben en compte la intenció sistemàtica de l'autor: oferir al públic culte una festa teatral de to acadèmic, una joia auditiva i un gaudi visual de to puríssimament intel·lectualista. Això suposant que "Capitello" sigui estrenat a Catalunya algun dia. Cosa que, tal com viu avui el teatre català, és molt més difícil del que sembla. Finalment: prego als directors, actors i actrius, que no fassin retallades a la meua tragèdia. L'autor ha escrit tres actes en sis quadros simètrics, per tal d'ésser fidel a l'harmonia sistemàtica i numeral que, com la crítica ja ha notat, informa tots els seus llibres.

No voldria cloure aquest pròleg sense invitar tothom, autors, interpretadors, empresaris i públic, a col·laborar heroïcament en la creació definitiva d'un teatre català normalment digne, de perfecte to humanista, que interessi a l'ensem la sensibilitat i la intel·ligència. Car el futur Teatre de Catalunya serà així, o no serà...

A. ESCLASANS

L'Abadal de la "Lliga". — Jo mateix no entenc com m'han deixat entrar al Parlament amb aquesta càrrega...

Crònica femenina

EL VOT FEMENI

Tot fa preveure que el pròper mes d'abril no serà possible evitar que la dona contribueixi com electora en les eleccions municipals que hom deurà celebrar per tal de substituir els actuals Ajuntaments.

Havem sentit moltes converses a aquest respecte. No totes ens han plagut ni estem d'acord amb els arguments emprats.

Som d'aquella mena de gent que no ens plauen els planys inútils ni les divagacions estúpides.

La vida política del nostre país ha emprès una nova ruta i no hi tenen de valer altres raonaments que aquells que imposin el sentit comú i la conseqüència d'uns fets.

Podríem dir que els socialistes, aquells que varen defensar la igualtat de drets

pels sexes, acompanyats de les altres minories, entre elles la de l'Esquerra Republicana, són els únics que avui sostenen el mateix criteri que aleshores, perquè creuen que tan sols així poden lliurar a la dona, arrabassant-la de les grapes de la reacció i clericalisme.

El plany és una manifestació de la feblesa i de la impotència; quan hom és sent fort no té por de res ni de ningú. Per tant no és hora de desviar-nos de les nostres rutes.

Que la dona no està preparada per exercir els seus drets de ciutadania? Evidentment. Ja ho sabem.

Ara bé; s'ha fet quelcom per tal que la dona s'adongui de què li han estat conferits uns drets que equivalen a l'exercici d'uns deures? No. D'ençà que la Constitució espanyola va elevar-nos a la categoria de ciutadanes, ningú no s'ha preocupat d'organitzar ni orientar aque-

lles gestions que podrien donar per resultat un èxit esclatant a les esquerres, tal i com aquestes mereixen, puix que són elles que, única i exclusivament, s'han preocupat de la dona en el sentit de reivindicar la seva condició de ciutadana.

Si els Partits forts tenen confiança en si mateixos, no tenen el per què témer a la dona.

En lloc de què els nostres bons amics es passin la vida tement els resultats d'una elecció en la que la dona hi prengui part, valdria molt més que defugint tota temença donguessin prova de tenir una gran seguretat en si mateixos per tal de suggestionar a la llegió ciutadana, que avui, veient la por que ella encomana, reacciona notablement i produeix l'efecte contrari al que en realitat tindria de succeir.

Confiança, molta confiança tenim de mostrar a la dona; cóaccionar-li la seva voluntat, i la seva acció.

Ha arribat l'hora en la que cal que tots plegats ens adonem que si mediatitzem l'acció femenina s'ens titllarà de "dictadors" i a nosaltres que tant ens desplaça aquest mot, voldríem per tots els mitjans evitar que això succeís.

No tenim cap necessitat d'arribar a aquest extrem, molt al contrari.

Necessitem que l'Esquerra Republicana de Catalunya, conseqüent amb el seu procedir i amb aquells "Principis bàsics" que equiparen a la dona en iguals drets i deures, mantingui la seva posició i tingui confiança en la dona.

Si les últimes eleccions donaven a les esquerres aproximadament un centenar de mils de vots i les dretes amb prou feines si arribaven als cinquanta mil, no tenen cap obligació les esquerres de témer, car si bé és veritat que sembla ésser una gran majoria de dones que votaran les dretes, la corrent natural esquerrana masculina pot dominar i sobrepassar la diferència que establiria la dona sense posar-hi cap esforç les esquerres per a captivar-se la seva confiança i atracció.

D'això cal fer-ne una croada i no defallir. Que no creguin mai les dretes guanyar. Bèlgica, la catòlica Bèlgica, no ha recullit de la dona la reacció que hom esperava. La dona ciutadana, no és pas, la mateixa que la "fanàtica". La responsabilitat crea també uns nous sentiments, i cal tan sols mobilitzar-los i encaminar-los perquè aquests reaccionin amb la força que cal. I això és obra masculina. No deu deixar-se la propaganda per última hora. No deu oblidar-se aquest important afer com quelcom de relativa importància. Es un cas interessant que cal no descuidar-lo i prevenir-ne els resultats, però mai tement-ne unes fatals conseqüències. L'optimisme deu reflectir el nostre esguard quan es parli d'aquest assumpte. Ara bé, la nostra intel·ligència i el nostre esperit té d'estar a l'aguait per a evitar-ne els resultats.

Recordem que és signe de feblesa la por. Els homes forts, no temen.

MARIA TERESA GIBERT

Macià a Cambó: — No t'estiris, que per arribar aquí dalt portes massa pes a la consciència!..

INTEL·LECTUALISME

Els nous reis, gent absolutista, habituats al govern unitarista i autoritari de Castella, contraposat en absolut a l'ànima lliure i a l'esperit autonomista de Catalunya, deixen sentir immediatament llur menyspreu damunt les institucions de la nació catalana. Mai els monarques castellans no han pogut assimilar-se els usos i costums de la nostra pàtria. Ferran I d'Antequera (1412) fou mal rebut pels catalans, que preferien el Comte d'Urgell. Aquest no el volgué reconèixer com a rei, i amb l'ajut d'Antoni de Luna, senyor del Nord d'Aragó, s'alçà en armes contra Ferran, que entrà a Catalunya, plantant setge a Balaguer, on s'havia refugiat el comte, i capturant aquest. Els soldats castellans el tractaren brutalment, tancant-lo al castell d'Urenya, i després al de Xàtiva, on morí. Les desavinences entre el poble català i el rei eren constants, accentuant-se a les Corts de Montblanc, i sobretot a Barcelona. Havent-se negat el rei Ferran a pagar els drets de carn o "vectigal", els consellers de la ciutat, amb Joan Fivaller al davant, exigiren al rei l'acompliment de les lleis jurades, i Ferran acabà obeint. La nostra Revolució racial era com un caliu que rebia nutriment constant i que sovint es convertia en foguera. Del rei Alfons IV el Savi es sap que lliurava càrrecs als castellans dins el regne català, la qual cosa sublevava l'esperit nacional de la nostra gent. Morí en 1458, deixant Catalunya, Aragó, València, Sicília, Còrsega, Sardenya, Atenes i Neopàtria al seu germà Joan, i el regne de Nàpols al seu fill borbó Ferran, fet amb el qual restà separat de la Confederació un regne perfectament colonitzat pels catalans, que l'havien conquistat.

Joan II, botxí del Comte d'Urgell, seguí perseguint el seu fill, Carles de Viana, per desavinences que excitava la seva segona muller Joana Enríquez. Els catalans es posaren al costat del príncep, que fou empresonat pel seu pare després del seu retorn de Mallorca i Sicília i de la rebuda entusiàstica que li féu el nostre poble. Tota Catalunya s'extremí de nou sota el vent de la revolta, disposant-se a alliberar Carles, de grat o per força. I acarada tota la nostra pàtria amb el rei foraster, Joan deixà en llibertat a Carles, que entrà a Barcelona entre la joia popular. Tres mesos després era signada la concòrdia de Vilafranca, favorable a Catalunya i al príncep Carles, però al poc temps moria aquest emmetzinat (1461), segons creença del poble, per sa madrastra, la castellana Joana Enríquez. Aquesta es presentà a Barcelona amb son fill Ferran, però la Diputació la féu sortir en direcció a l'Empordà, per tal de castigar els Remenses, i decretà l'alçament d'un exèrcit comandat pel Comte de Fallars, que plantà setge a Girona. Com que el rei Joan es proposava invadir el Principat de Catalunya, amb l'ajut del rei de França, al qual havia cedit el Ros-

selló, es produí un fort alçament popular, i la Diputació declarà el rei Joan i la reina Joana enemics públics, expulsant-los del nostre país, la qual cosa deixà desfet el "pacte" que aguantava la monarquia, començant una guerra que durà dotze anys. En revolta viva, els catalans elegiren Enric IV de Castella per Comte de Barcelona, i per renúncia d'aquest, el Comestable Pere de Portugal, que prosseguí sense gaire fortuna la guerra contra Joan II. Aquest, en 1472, derrotà l'exèrcit de Barcelona prop del riu Besòs, i pactà amb la ciutat de Barcelona, jurant per segona vegada els furs i privilegis dels catalans, reintegrant a la Diputació béns i drets, i entrant solemnement a Barcelona. I així acabà la guerra, en la qual la gent de Catalunya havia salvat heroicament les llibertats.

Les noces de Ferran d'Aragó amb Isabel de Castella són un dels errors històrics màxims de la nostra nació. Mai, absolutament mai, no ha existit la farsa de la unitat espanyola. Sota els mal anomenats Reis Catòlics, Catalunya visqué completament independent de Castella, sense que mai no hi hagués cap llei ni disposició comuna a ambdós reialmes. Isabel era reina de Castella. Ferran, rei d'Aragó. I quan aquest restà vidu, se'n tornà a Catalunya, prenent per segona muller Germana de Foix, deslligant-se de Castella per apropar-se a França. La qual cosa demostra que Ferran el Catòlic era un separatista com una casa.

Trobem ací, com a gran esclat revolucionari, la revolta dels Remenses. El rei s'havia servit d'ells fent-ne una arma contra la noblesa i els comuns, i acabà dictant la sentència de Guadalupe (1486), per la qual facultava els pagesos de remença per redimir-se dels "mals usos" mitjançant un cens en diner. Tingueren per capdills Verntallat i Pere Joan Sala, el primer dels quals arribà a ésser noble, morint a la forca el segon. L'any 1492, Cristòfor o Joan Colom, navegant d'aventura, pirata disfressat, separatista revolucionari, descobrí les Amèriques, paradís de la fortuna, que els catalans no havien de fruïr.

Carles I d'Espanya i V d'Alemanya respectà els privilegis i les llibertats de Catalunya, i en prova del seu amor a la nostra gent, quan es retirà al Monestir de Yuste renuncià els seus regnes a favor dels seus fills, excepte els de la Confederació, reservant-se el gloriós títol de Comte de Barcelona. Catalunya fruï una pau relativa fins 1621. Felip IV, rei als

setze anys, lliurà el govern a les mans de Baltasar de Zúñiga, que morí aviat, succeint-lo Gaspar de Guzmán, Comte Duc d'Olivares, home despòtic i absolutista, del qual ens parla el nostre himne nacional "Els Segadors", i que fou sempre un enemic jurat de Catalunya. Els abusos i les vexacions no s'aturen mai, i a partir de 1632 comencen els actes i decrets contra els nostres privilegis. No obstant, quan els francesos invadiren el Rosselló i s'apoderaren de Salses, Catalunya oblidà les ofenses i alçà el Somment. Però les tropes castellanes la cobriren i humiliaren com si fos un país vençut. Tothom corregué a la lluita contra les tropes de Castella. Tragueren de la presó Francesc de Tamarit i altres patricis. El dia de Corpus de 1640, segadors i poble assaltaren les cases de la gent afecta al govern central, lliurant-se a la revolta desfermada i matant el Virrei a les Dressanes, tocant a les hortes de Sant Bertran, ran de les roques de la platja. Pau Claris, President de la Diputació, portava el governall de la Revolució catalana. Davant la invasió i les traïcions dels exèrcits castellans, fou alçat Somment general; i la Diputació, amb Claris al davant, proclamà Comte de Barcelona Lluís XIII de França. La desfeta dels castellans al Castell de Montjuïc alliberà novament Catalunya, però l'atac sistemàtic contra les nostres llibertats, i l'alandó dels catalans pels francesos, després de la mort de Pau Claris, accentuaren la davallada de Catalunya. En 1659, després de revoltes constants, la "Pau dels Pirineus" esbocinà Catalunya, lliurant a França el Rosselló, Conflent, Vallespir i part de Serdanya. Joan d'Àustria oblidà totalment la protecció dels catalans, i ni es dignà venir a jurar els privilegis. Després del setge de Barcelona pels francesos, i de captar l'ajut de l'austriac Príncep de Darmstadt, Barcelona signà la pau de Ryswick i accentuà l'odi mortal contra els castellans.

De 1700 a 1714, sota Felip V, Catalunya sofreix el calvari dels pobles decadents. Amb el desembarc de l'arxiduc Carles III i setge de Barcelona, respongué Felip V, excluït del tron d'Espanya, amb un contrassetge cruelíssim. La guerra entre Felip V i Carles III deixà Catalunya totalment abandonada. El 25 de juliol de 1713, el duc de Pòpuli bloquejà Barcelona amb un exèrcit de 20.000 homes. Els catalans juraren morir abans que trencar la fidelitat a llur rei Carles III. La flama de la Revolució corria de cap a cap de Catalunya. Però l'epopeia, portada a un tren heroic per part dels catalans, era un problema de faixa o caixa. I el dia 11 de Setembre de 1714, després de tretze mesos de setge horrible, Barcelona es rendí a Felip V. L'absolutisme havia humiliat i trossejat definitivament les llibertats de la pàtria.

Subscriuiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 ■ BARCELONA

A. ESCLASANS

Moralitat

Voldríem donar un consell a "La Publicitat". El director i els redactors d'aquest diari passen per unes persones molt intel·ligents. Ells mateixos s'han catalogat entre els selectes. Selectes en què? En intel·ligència? En moralitat? Suposem que ells pretenen ésser la flor de la moralitat i de la intel·ligència. Així ho deixen entendre molts dels articles publicats en l'esmentat diari, petulants, carregats d'una suficiència insuportable. Si "La Publicitat" gairebé sempre posa càtedra; dalt del setial que ella mateixa s'ha atribuït, dona consells als pobres homes de Catalunya. Consells de gust, de seny, d'equilibri, de moralitat. I de tant en tant fa crítiques, sempre amb el to doctrinal d'aquells teòrics, mestres en la xerrameca, uns enses quan es posen en contacte amb la realitat.

Hi ha en les crítiques, en els consells, en el seny difús de molts dels articles de "La Publicitat", una cosa amagada, una cosa trista, lletja; quelcom de descompost o en procés de descomposició. La existència d'aquesta cosa nosaltres la sentim, la sabem per un cert tuf que arriba fins al nostre nas. Tota la intel·ligència, tota la ironia d'alguns dels articles de "La Publicitat" no aconsegueix d'amagar el cos en descomposició que hi ha dintre aquella casa, potser al recambró més fosc, potser sota d'un moble elegant de la seva sala de visites.

Aquest tuf de podridura, de descomposició, avui encara lleu, però ben perceptible per als nassos delicats; aquesta lleu sentor pestilencial que emana de les pàgines de "La Publicitat" nosaltres pensem que prové d'alguns cadàvers embalsamats que hi ha a la casa, alguns cadàvers que no es conserven prou bé (tot i la trassa dels embalsamadors), i que

Esquerra Republicana

comencen de produir emanacions. El Sr. Charles Capdevila no seria un d'aquests? Potser és que tenen amagada la mòmia del senyor Hurtado? Potser les emanacions vénen del rebost dels fracassos de "La Publicitat", un dels més proveïts de Catalunya. Homes tornats agres, cares verdes de floridura, cors podrits de tants anys d'esperar l'èxit en política, en literatura, en art? D'esperar inútilment l'aire sec i refrescant de la glòria i de l'eficàcia?

Que dintre la casa hi ha coses d'aquelles que tothom amaga vergonyosament quan hom té la desgràcia de patir-les, és cert. Síntomes greus denuncien la existència d'aquestes coses. Qualitats essencials comencen a fallar en els homes del diari selecte. Comencen a fallar la intel·ligència i la moralitat. La intel·ligència en el director, la moralitat en algun dels seus redactors. I això és greu, alarmant.

En voleu una prova? Quin director de diari que no patís d'una obnubilació de intel·ligència permetria que Rossend Llates escrivís articles sobre moralitat política? Rossend Llates, moralista? Tot Barcelona riu i es tapa el nas. Rossend Llates acusant en qüestió d'extorsió de diners? Tot Barcelona es posa les mans a les butxaques per a defensar els sous. Un consell, un bon consell als homes de "La Publicitat" que encara no han perdut la intel·ligència: No deixeu a Rossend Llates fer de moralista. Ni d'acusador. En política ni en res. Poseu un altre al seu lloc. Qui sigui, tothom serà millor que ell. Però Llates? Tapeu aquest forat per on s'escapa la fetor de cosa descomposta. Perquè és possible que el tuf de

podridura que comença a fer "La Publicitat" només vingui d'ell. I no seria just que hom cregués que ve dels seus companys. Però si els seus companys no el senten aquest tuf, serà que ells també el fan? Aleshores on pararia la intel·ligència i la moralitat d'uns selectes que donen a la mateixa immoralitat la tribuna del moralista?

El president Macià

DISCURS DE GRACIES PRONUNCIAT AL PARLAMENT DE CATALUNYA DESPRES D'ESSER ELEGIT

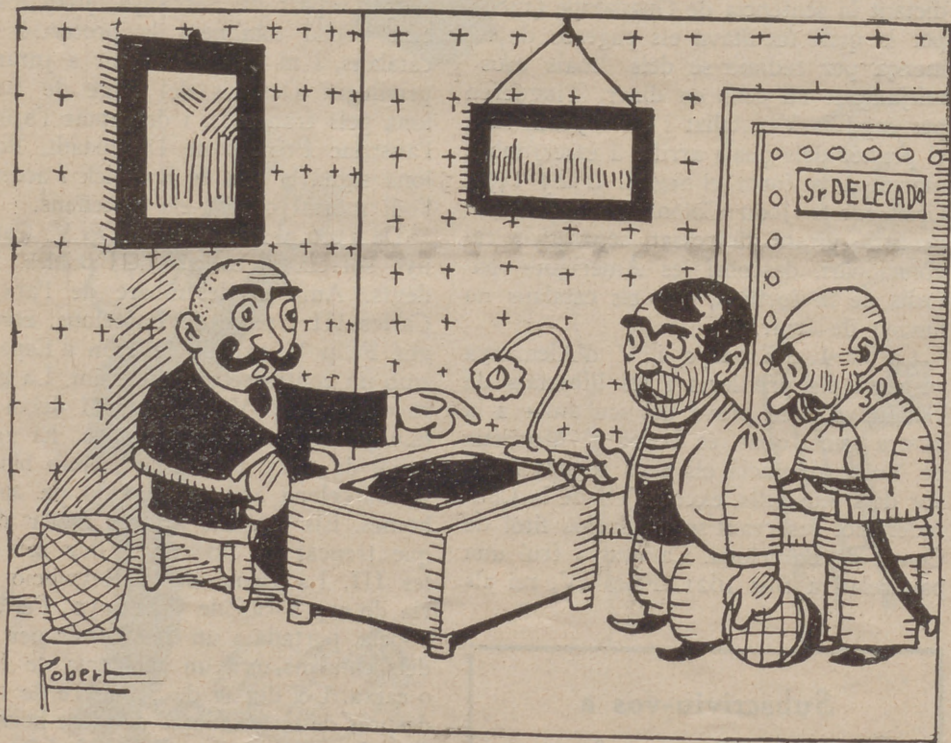
"Honorables senyors diputats: Agraeixo en el fons del meu cor, la distinció que m'heu fet proclamant-me President efectiu de la Generalitat de Catalunya. Sento una fonda emoció. Vosaltres la comprendreu si penseu, com penso jo ara, en els moments de lluita per la llibertat de Catalunya, en els moments més dolorosos en què queien les belles il·lusions d'una organització forta i una preparació minuciosa que porta la llibertat de la nostra pàtria. Quan penso que àdhuc en els moments més cruents mai no vaig defallir, perquè la meua fe absoluta en Catalunya em deia que havia d'arribar aquest moment gloriós. Cap pàtria no pot morir mentre tingui fills que la sentin i estimin amb tal força que estiguin disposats, si cal, a donar la seva vida per ella.

Accepto l'alt càrrec que em doneu perquè així puc ésser fidel servidor i primer servidor de Catalunya. L'accepto amb joia perquè comprenc tota la responsabilitat que representa. Em faré càrrec dels afany, aspiracions, dolors i àdhuc il·lusions del poble de Catalunya. Jo us vaig demanar a vosaltres que també ho féssiu, que les depuréssiu i que després les plasméssiu, en realitat amb un sentit generós i ple d'amor, car d'aquesta manera fruirien els que mes ho necessiten.

Que tots sàpiguen que seré el fidel guardador dels seus drets. Dels drets de tots. I que vetllaré perquè tan bé a tots es faci justícia, sense distincions de cap mena. (Molt bé).

Comprenc el sentit de la vostra elecció, i és això justament el que més m'emociona i m'honora perquè ultra la part que pugui afectar-me representa la ratificació del poble als anhels i als ideals que he predicat sempre. Són aquests anhels als quals he dedicat tota la meua ànima. (Molt bé).

Honorables diputats: Davant vostre, que és davant de Catalunya en aquest lloc sagrat per a tots vosaltres, des d'aquest alt setial que tots hem d'honorar, jo prometo solemnement complir fidelment el mandat de Catalunya i ésser fidel guardador i impulsor de les llibertats de la pàtria."

- I com s'ho ha fet per furta les alhajes?
- No puc respondre aquesta pregunta.
- Per què?
- Perque no dono lliçons gratis!

Llança de Catalunya

Parlament de Catalunya

UN MANIFEST

CATALANS!

Catalunya va ésser el primer dels Estats d'Europa que va tenir un Parlament. Abans que cap altre, aconseguí arribar al nivell de perfecció política que representa legislar amb Corts.

Amb les lleis que el Parlament català va donar i amb els serveis i òrgans de govern que va instituir, Catalunya va assolir el més alt grau de cultura i de prosperitat.

Arribà a donar exemple als altres Estats d'Europa que s'emmirallaven en la seva fortitud moral i en el seu material progrés.

Encara avui, en ple segle xx, quan el règim dels pobles ha avançat cap a perfeccionaments abans inassolits, la Societat de les Nacions, i amb ella països que, amb motiu, són tinguts com a capdavanters de la civilització europea, per a remeiar alguns dels problemes que planteja la vida moderna, han escollit com a model, lleis i solucions catalanes de l'època gloriosa en la qual el Parlament de Catalunya, amb plenitud de facultats, dirigia assenyadament i catalanament la governació del nostre poble.

El Parlament Català va viure durant cinc centúries, des del segle VIII, a finals del qual el va obrir per primera vegada el rei Pere I, fins a 1714, en què Felip V, el primer rei Borbó, va entrar a Catalunya com a enemic, i per la violència de les armès, ajudat per l'exèrcit del rei de França, va assaltar Barcelona, va destruir totes les institucions i organismes catalans, es va apoderar de la nostra hisenda i volgué ofegar la nostra vida, subjectant-nos des d'aleshores al poder absolut de la seva voluntat.

Seguint l'exemple dels dies en què governava la Generalitat el canonge Pau

Al President Macià

Del nostre escut en llençarem Sant Jordi i aquell ridícul llangardaix
us hi duren a vós perquè el poble us recor i alt i sencer de dalt a baix.

No volem cavallers de llança i cavall blanc
ni dracs ni donzelles captives;
volem cavallers de carn i sang
no de gestes pintades, sinó de gestes vives

I vós, gran Macià,
cavaller del gest noble,
sense cavall ni llança vau matà
el drac que esclavitzava el nostre poble

I alçàreu la bandera al vent
encesa, tremolant, ardida
i tot prenia llum del nou ressorgiment
i esclataven els cants de nova vida.

Redemptor de les glòries ultratjades
que borràreu d'un cop dos segles morts
i abrandàreu les brases apagades
sota les cendres mortes dels records.

President d'un present que ressuscita
amb l'esplendor de l'or i la sang del passat;
la nostra Catalunya petita, petita
serà un mirall per a la humanitat.

I vós seréu l'escut de tot el poble
que seguirà l'exemple de la vostra virtut;
en lloc d'un sant hi volem un gest noble
i un cor gran que illumini el nostre escut.

I vós presidireu ara i després
la Catalunya nostra
que ja no morirà mai més
perquè vós, Macià, li heu posat al rostre

la diadema esplendent de robins
com ulls que escruten l'invisible
i aclaren els camins
que menen a la glòria immarcessible

President Macià: Ja prou Sant Jordi
i prou ridícul llangardaix!
L'escut nostre sou vós. Cal que el poble
[us recordi
alt i sencer de dalt a baix.

Salvador PERARNAU

Generalitat de Catalunya

CONSELL DE CULTURA
PREMI JOAN CREIXELLS
VEREDCITE

"Reunit reglamentàriament el Jurat del "Premi Joan Creixells", format pels senyors Prudenci Bertrana, Joan Puig i Ferrer, Miquel Llor, Alexandre Plana, E. Duran Reinalts, J. Solé de Sojo i Just Cabot, sota la presidència d'edat del senyor Bertrana, s'ha procedit a l'elecció de president efectiu i ha resultat elegit el mateix president d'edat.

A continuació s'ha procedit a la primera votació, en la qual han obtingut vots les següents obres: "Laia", de Salvador Espriu; "Les cadenes d'Eva", de Domènec Guansé; "Una mena d'amor",

de C. A. Jordana; "Terres de l'Ebre" de S. Joan Arbó; "El Bé i el Mal", de J. Navarro Costabella; "Celistia" de J. Roig i Raventós; "Vida privada", de Josep M. de Segarra; "Albada", de Josep Selva; "Hi ha homes que ploren perquè es pon el sol", de F. Trabal; "Pau Canyelles, ex-difunt", de J. Ventalló; "Desembre", de B. Xuriguera

A la segona votació, obtenen vots: "Les cadenes d'Eva", "Una mena d'amor", "Terres de l'Ebre", "Vida privada", "Albada", "Pau Canyelles, ex-difunt".

A la tercera votació, les obres que obtenen vots són: "Les cadenes d'Eva", "Una mena d'amor", "Terres de l'Ebre" "Vida privada", "Albada".

A la quarta votació, obtenen vots: "Les cadenes d'Eva", "Terres de l'Ebre", "Vida Privada", "Albada". Com sigui que les obres "Terres de l'Ebre" i "Albada" han obtingut el mateix nombre de vots, cal procedir a un desempat entre elles, del qual ha restat "Albada", per prendre part a la

Cinquena i definitiva votació, amb el següent resultat: Els senyors Just Cabot, Estanislau Duran Reinalts, Miquel Llor i Vincenç Solé de Sojo, han votat "Vida privada", de Josep M. de Segarra.

Els senyors Prudenci Bertrana, Alexandre Plana i Joan Puig i Ferrer, han votat "Albada", de Josep Selva.

Per tant, el Premi Joan Creixells 1932 és atorgat, per quatre vots, a Josep M. de Segarra, per la seva novel·la "Vida Privada".

Barcelona, 13 de desembre de 1932.
—P. Bertrana; Joan Puig i Ferrer; Miquel Llor; E. Duran Reynals; J. Solé de Sojo; Alexandre Plana; Just Cabot".

—Si, senyor, si; jo soc un catalanista acèrrim..

"Vida privada"

Premi Crexells, otorgat a la millor novel·la pornogràfica de l'any.

Clarís, de perdurable memòria, el 14 d'Abril de l'any passat Catalunya foragitava de la nostra terra la monarquia borbònica i proclamava la República Catalana. Aleshores, l'Estat Espanyol, també des d'aquell dia republicà, va creure que ens havia de retornar la potestat que injustament ens havia estat arrabassada per Felip V.

Els catalans tornem a tenir Parlament i l'hem pogut obtenir per la via d'un reconeixement civil, sense haver-nos de llançar a cap lluita sagnant. Es el Parlament que viu el dia 6 de l'actual desembre.

Es un Parlament que està organitzat i ha de funcionar encara segons una llei que li restringeix facultats que per dret propi li corresponen. Legalment no serà el que sempre havia tingut Catalunya, perquè l'Estatut dins del qual s'ha de moure, no és el que el poble català va votar el dia del plebiscit, i perquè l'Estat espanyol el supedità a una Constitució unitària i estadista d'un Estat que és hereu i successor del que personificava Felip V.

Però aquest Parlament, malgrat la minva de les seves prerrogatives, és fill de la voluntat del poble català; és un organisme de govern nascut del vot exclusiu dels habitants del nostre territori, és per tant l'expressió de la voluntat de Catalunya, que és tant com dir de la sobirania de Catalunya.

CATALANS!

En aquest moment en què reviu, després de dues llargues centúries de negació, el Parlament català, obrim el cor a l'esperança i redrecem l'esperit. Per primera vegada des que els nostres avantpassats donaren la vida per defensar les

llibertats catalanes, tenim Parlament, i serà allò que els catalans vulguem que sigui.

Si li sabem donar la plenitud d'una plenitud catalana; si el sabem fer viure amb l'esperit netament català, fonament i realment democràtic; amb aquell sentit de llibertat catalana que no consisteix en el dret d'abraonar-se contra els altres, sinó en l'obligació de respectar la llibertat aliena; si el sabem convertir en el Parlament Nacional de Catalunya, des d'avui Catalunya haurà entrat en un camí de redempció, que la pot dur altra vegada a aquells dies de grandesa en què el seu nivell moral i material eren els primers d'Europa.

Aquesta és la commemoració que hem de fer d'un dia que és fita cabdal de la vida del nostre territori.

Donem al naixent Parlament el màxim prestigi, voltem-lo d'un ambient de serenitat, de virtut i de treball, enfortim-lo amb la nostra fervent cooperació, i fem un continuat esforç perquè sigui a tothora digne del nom que duu i de la tasca que ha d'acomplir.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. — Ateneu Polítècnicum. — Associació Nacional de Radiodifusió. — Centre Excursionista de Catalunya. — Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria. — Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya. — Foment de la Sardana de Barcelona. — Germanor d'Orfeons de Catalunya. — Lliga Sardanista de Catalunya. — Pal·lestra. — Ràdio-Barcelona.

Antoni Maria Sbert

En aquestes hores històriques en què Catalunya rep els fruits del reconeixement de les seves llibertats, cal repassar un xic els noms dels que d'una manera eficaç i decidida, han contribuït en la formidable tasca de legislació, on va inclosa la nostra tan preuada autonomia. I sense que nosaltres poguem evitar-ho, com tampoc els que han seguit pam a pam aquells moments trascendentals de la gestió del Codi fonamental i de l'Estatut, en hem de parar davant un home, Antoni M. Sbert.

Quan l'Esquerra Republicana de Catalunya cuidava de fer una candidatura per a les eleccions de juny a les Corts Constituents, el President Macià, oferí un lloc a la Federació Universitària Es-

—Cada nit una bomba...

— Si, noi! No sé pas què fa aquest còs de bombers!

colar de Catalunya i Balears, organització eminentment catalana i revolucionària. I bé, aquesta Federació, unànimement va creure que el seu més geni representant no podia ésser altre que, qui des de l'exili i fora del mateix, havia dedicat tots els seus esforços a fer caure aquell general desbocat i després el règim caigut. Fou així que, Sbert, va ésser diputat a les Corts Constituents. Aquest, però, que havia estat calunniat i vexat per tanta gent reaccionària, ha sapigut posar-se a la davantera de tot, hom, essent un diputat rels més batalladors i que més ha treballat en la formidable tasca de les Corts republicanes.

Sbert, presentà diverses esmenes al dictamen de la Constitució, en tots els aspectes, esmenes que foren gairebé totes elles incorporades al text del Codi fonamental de la República. Fou el propi diputat, qui promogué interpelacions relacionades totes elles en afers cabdals de Catalunya. Sbert, no deixà un moment el Parlament en les hores supremes de la discussió de l'Estatut, defensant-lo, en diversos aspectes, magistralment. I per damunt de tot, era al Parlament, defensant tot sol els interessos de la nostra terra, aturant interpelacions que afectaven a la nostra minoria, no oblidant-se mai, del compliment del seu deure que solament era la defensa dels interessos de qui van portar-lo a tant alta representació.

Heus ací, doncs, breument, que ha fet, Antoni M. Sbert, de la seva acta de diputat. Treball constructiu, reflexat, àdhuc, en la legislació republicana, i mereixedor per la seva tasca, de donar se les mans amb el forjador de la formidable obra de l'Estatut, Antoni Xirau Palau.

FRANCESC PADRÓS

**Productes Alimentosos
de Règim**

Casa SORRIBAS

**Salmcron, 222 - Llúria, 62
BARCELONA**

Entre funcionaris de l'Estat

- I vostè segueix essent monàrquic?
 —Mentres no em treguin la menjadora els republicans, si senyor..

Política de creació

El moment històric que travessem, és el més apropiat per a iniciar i desenvolupar plenament aquesta política. Encara més: encara que nosaltres, distrets, no ho sapiguéssim veure; encara que no volguéssim o no ho sabéssim fer, el desenrotllament necessari dels esdeveniments portaria el nostre poble fatalment a realitzar aquesta política, amb nosaltres, sense nosaltres o contra nosaltres, és a dir, amb, sense o contra els homes que avui estan al primer pla de la política catalana, que són els nostres, els de l'Esquerra Republicana de Catalunya, car és una llei biològica i, per tant, una llei d'ordre necessari, ineludible, fatal, que tota revolució comporta una força de creació, i que aquesta força, com totes les de la naturalesa, un cop desvetllada, ha d'expandir-se forçosament, necessàriament, per damunt de tota prevenció, de tot prejudici, de tot càlcul marginal dels homes. I encara una altra circumstància a favor d'aquest pronòstic: que el nostre poble, sortosament, té un alt sentit d'originalitat, que sempre ha manifestat en totes les seves actuacions i fins en les circumstàncies més adverses. Com no hauria de manifestar-se ara aquest alt sentit, que no és res més que el senyal més evident d'una vida espiritual intensa, ara que pot manifestar-se lliurement, sense destorbs, sense confusions, sense temences?

Però per part de l'Esquerra no hi ha d'haver, per cert, cap inconvenient. Precisament la raó per la qual ella ha triomfat en aquesta hora magna de la nostra història per tot Catalunya, és perquè ella és essencialment revolucionària i fonamentalment catalana, al mateix temps. I pre-

cisament perquè l'Esquerra és així i perquè no hi ha cap altre partit ni grup polític que ho sigui, a Catalunya, és l'Esquerra i no cap altre partit o grup polític que pugui i degui realitzar la gran política de creació que la Revolució i la catalanitat triomfants deuen realitzar a

Catalunya en aquest moment històric.

No; els dubtes, les prevencions, els derrotismes, vindran dels altres costats, i caldrà estar a l'aguait, provar de desfer-los i—no cal dir-ho—fer que no se'ns encomanin, car la por i la desconfiança s'encomanen, per dissort, massa fàcilment, i tirar al dret amb tot el poble al costat, que aquest—estiguem-ne segurs—no ens deixarà ni desdirà mai, puix precisament de ço que ell està freturós avui és de justícia i de cultura, de poder portar un viure millor, un viure més noble i més plaent, i de poder abocar tot el seu entusiasme i tota la seva activitat en una actuació que, ensems que refermi les seves il·lusions, dongui satisfacció als seus afans i necessitats.

Jo vull provar de demostrar en aquestes pàgines, successivament, com avui és un afer relativament fàcil el realitzar a Catalunya, des del nostre Govern, i amb la cooperació de la majoria del poble, una doble tasca creadora d'incrementació de riquesa i de cultura, en un pla de justícia social, malgrat dels derrotismes i de les pretensions dels homes de la dreta, que creuen que sense la seva "tècnica" i la seva aportació, sempre interessada, de cabals no es pot fer res, i malgrat els escarafalls purament negatius i els intents de pertorbació de l'extrema esquerra.

No penso, certament, dir pas res de nou, i si tan sols dir quelcom guiat pel sentit comú, però advertim bé que aquest sentit i la cordialitat—aquell sentiment que és l'essència del vertader humanisme—són les millors guies en política liberal.

ALBERT SANS

Premis literaris

- I en definitiva, l'autor premiat, quina mena d'home és?
 —Els ases diuen que és molt savi i els savis diuen que és molt ase...

— Senyor Cambó, no s'apuri, que encara que no pugui enraonar, sempre tindrà «La Veu de Catalunya» per defensar-lo!

— Amb aquesta «Veu» no es pot ni cantar el duo de «La Africana»!..

Opinions

Copiem de "Ahora", de Madrid:

«LO QUE CABE APRENDER DE LAS ELECCIONES DE CATALUÑA»

Diversas son las lecciones que pueden deducirse de las elecciones del pasado domingo para la constitución del primer Parlamento catalán. Muchos e interesantes comentarios pueden añadirse a los que ya han sido publicados. Pero quizá lo más trascendental puede deducirse del examen de las votaciones, reflejo casi exacto del estado de la opinión actual de Cataluña, poniéndolas en relación con el resultado que la aplicación del vigente procedimiento electoral ha producido.

Y lo primero que llama la atención es que se da el caso inverosímil en una democracia bien organizada de que un solo partido que ha acreditado no tener la mayoría de los sufragios emitidos en las distintas circunscripciones, tendrá en el futuro Parlamento, no ya la mayoría absoluta de di-

putados, sino mucho más de las tres cuartas partes de ellos. Y que, en cambio, una parte considerable del cuerpo lectora catalán adherido a partidos que evidentemente han perdido una parte de su fuerza, pero que todavía cuentan con elementos importantes, no tendrán participación alguna en el nuevo Parlamento. Es decir, no se trata de que tengan una participación mayor o menor, una minoría más o menos proporcionada a su fuerza electoral: es que la que han demostrado no les sirve absolutamente de nada. Ni el partido radical-socialista, dirigido por Marcelino Domingo, ni el radical de Alejandro Lerroux, ni el catalanista republicano de Amadeo Hurtado y Nicolau d'Oliver, ni la agrupación de las derechas, ni el partido comunista, tendrán un solo diputado en el futuro Parlamento de Cataluña.

Estará el nuevo Parlamento constituido solamente por diputados de la Esquerra Republicana de Cataluña y por diputados de la Lliga regionalista. La proporción de los diputados de aquella y de ésta, evidente-

mente, no corresponde a la proporción de los sufragios emitidos. La Esquerra, con 192.000 votos aproximadamente en las cinco circunscripciones de Cataluña, tendrá "sesenta y siete" diputados. La Lliga regionalista, con un total aproximado de 129.000 votos, no tendrá más que "diez y ocho". La desproporción es enorme, pero más grave todavía es que 104.000 electores de todos los demás partidos, que han acudido lealmente a la lucha electoral y que han votado por sus propias ideas, quedarán sin representación alguna en el primer Parlamento de Cataluña, en el Parlamento que ha de formular la constitución interna del régimen autonómico.

Los datos aproximados, tomados hoy, pero que sólo podrán tener rectificaciones de escasa importancia, considerando en las votaciones de las respectivas candidaturas el promedio entre los candidatos de mayor y de menor votación, dan un total de votantes en Cataluña de 436.000. De éstos, la Esquerra obtuvo 192.000; la Lliga regionalista, 129.000, y el partido radical socialista, que sólo luchó en la circunscripción provincial de Tarragona, 19.500; el partido radical, que luchó en todas las circunscripciones, 37.400; el catalanista republicano, 20.000; el comunista, 10.900; la derecha monárquica, 15.300. Quedan todavía otros partidos. Se ha de advertir que el reparto entre los diferentes partidos no es rigurosamente exacto, por cuanto varios de dichos partidos y la misma Lliga regionalista de Lérida y Tarragona lucharon en coalición; pero para la demostración de los efectos del procedimiento electoral vigente, esto tiene poca importancia, y mayores precisiones seguramente ofrecerían poco interés para el conjunto de la opinión española.

Lo interesante es que tan grandes núcleos de opinión, ciertamente respetable, quedan sin representación alguna. Entre otros se da un caso típico. En la circunscripción provincial de Tarragona—citos números aproximados—la Esquerra Republicana vino a tener unos 23.000 votos, y la coalición en que figuraban los candidatos de la Lliga, unos 22.000; los candidatos radical-socialistas de Marcelino Domingo, que parecían tener la hegemonía política en aquellas comarcas, tuvieron, según los datos que en este momento no aparecen bien comprobados, 18 ó 20.000. No obstante, la Esquerra habrá obtenido "once" diputados; la Lliga, "tres"; Marcelino Domingo, ninguno. A última hora se decía si uno de los puestos de minoría quedaría disputado entre un candidato radical-socialista y un regionalista. Importa poco para los efectos de esta demostración. En todo caso, la desproporción y la injusticia es manifiesta, y demuestra que si se ha de organizar una verdadera democracia y salvar al país de hegemonías políticas no basadas en la confianza de la mayor parte de la opinión, es indispensable la substitución del actual sistema por la representación proporcional.

Esta es la más elocuente lección que cabe deducir del resultado de las elecciones del Parlamento catalán. Si se hubieran hecho por el procedimiento de la representación proporcional, habría podido quedar constituido por una minoría que se habría acercado a la mayoría absoluta, sin llegar a

ella, de la Izquierda Republicana del senyor Maciá, y por minoria, en proporciones diverses, de la Lliga, del partido de Marcelino Domingo, del partido radical, del catalanista republicano, del comunista, etc., etc. Todos los distintos matices de la opinión catalana habrían estado representados. La obra que ha de salir del futuro Parlamento habría sido una obra de todos.

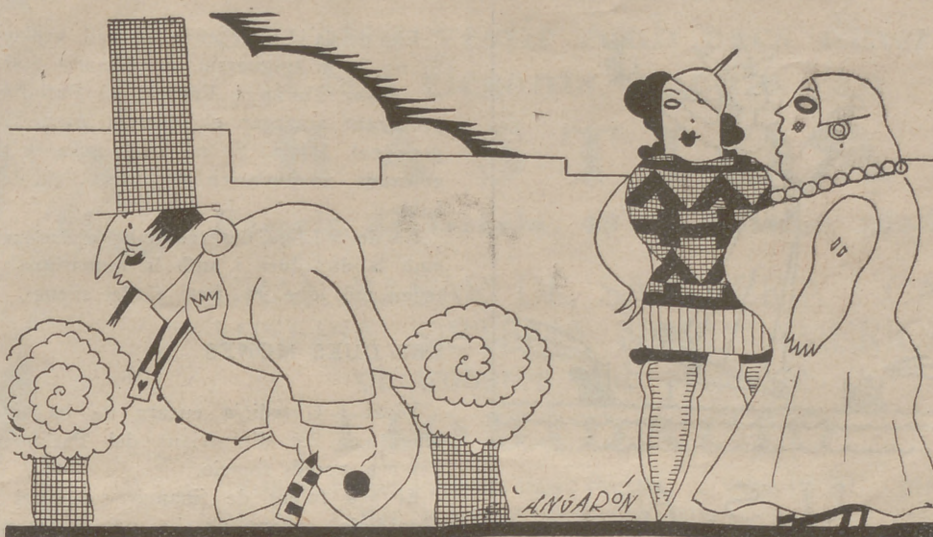
Estas consideraciones que expongo para la opinión española han de ser tenidas por imparciales, por cuanto la Lliga regionalista, en cuya candidatura tuve el honor de figurar, obteniendo una de las cinco actas de diputado que le han de ser reconocidas por la circunscripción de la ciudad de Barcelona, ha sido el único partido que, aunque en proporción menor de la que le habría correspondido, ha salido triunfante después de la Esquerra en todas las circunscripciones electorales de Cataluña. No es por interés de mi partido que abogo por la representación proporcional, sino de toda la opinión catalana, parte de la cual constituyen los restantes matices que han quedado sin acta. Con representación proporcional, la Lliga habría tenido solamente una o dos actas más de diputado por Barcelona; nadie podrá creer que sea esta diferencia la que me impulse a exponer estas consideraciones. Lo interesante es que sólo la Esquerra y la Lliga pueden hacerse oír en el Parlamento catalán; en cambio, ninguna otra idealidad tendrá en él una representación, ni siquiera la proporcionalmente inferior que la Lliga tendrá.

¿No constituye esto una lección y no ha de aprender la opinión española en lo ocurrido en Cataluña? Todas las personas reflexivas, cualesquiera que sean sus ideas, que estudien las elecciones de Cataluña, comprenderán la urgencia de la implantación del procedimiento de la representación proporcional. El resultado de las elecciones de Cataluña equivale a lo que podría ocurrir en toda España si en unas elecciones se presentara sólo el partido socialista y separados, en luchas entre ellos, aislados o en concentraciones diversas, todos los partidos republicanos. Un treinta y cinco o un cuarenta por ciento de sufragios socialistas podrían dar al socialismo obrero trescientas o más actas de diputado, por ciento cincuenta de los demás partidos, aunque entre todos representaran el sesenta o el sesenta y cinco por ciento de la votación.

Algo análogo podría ocurrir si un día hubiera una reacción en sentido monárquico.

¿Habrá en el mundo político español nombres responsables tan ciegos que no vean semejante peligro? Y siendo tan fácil el remedio, ¿no habrá bastante amor a la República para implantar en seguida la representación proporcional?

Luis DURAN y VENTOSA"

—Has vist? Aquest senyor era un "gentil hombre"...
—Caram! I d'això en diuen un "gentil hombre"?

Antología

En el número proppassat de LA CAMPANA DE GRACIA, publicavem un "Himno" monàrquic, que ha circulat amb profusió aquest estiu per les colònies de banyistes de les platges catalanes. Ara ens arriba a les mans un sonet titolat "Jubilada forzosa", publicat al diari cavernícola madrileny "El Siglo Futuro", amb motiu de la darrera festa de la Concepció, fingint ésser escrit pel President del Consell de Ministres, senyor Manuel Azaña:

JUBILADA FORZOSA

(Gaceta núm...)

Considerando que en la España nueva,
reñida con la Corte celestial,
eso de los PATRONOS no se lleva
porque huele muy mucho a clerical;
"YO", sin que nadie a refutar se atreva
este ukase (que no es dictatorial)
orden y mando sin razón ni prueba
que se archive desde hoy el Santoral.
Visto, pues, lo anterior, desde este día
no tendrá la española Infantería
por PATRONA a la PURA CONCEP-
[CION,
que queda, por lo tanto, jubilada
y sin derecho alguno para nada
"mientras rij a la actual Constitución".

M. AZAÑA

Por la transcripción, SAGITARIO

REPICS

DEU ELS CRIA...

Cambó ha publicat un article lloant Marcellí Domingo, emplenant-lo de magarrufes i floretes cordials.

Marcellí Domingo ha fet unes declaracions, i, referint-se a aquest article de l'ex ministre del rei lladre, ha dit: "Lo estimo como un acto de decencia y elevación política, que puede señalarse como ejemplo".
Decencia i elevació política?

Ai, don Marcelino, no ens faci riure!

A BATA FALTA GENT

Els senyors del Liceu segueixen boicotejant impunement—impunement fins ara—la República. Gràcies a les seves maniobres monàrquiques, encara no ha estat possible començar aquest any la temporada del Liceu.

Però això, que té molta importància—tanta que sense més explicacions podria enviar-se's a Bata—, encara en té més si hom pensa que gràcies a aquestes maniobres són moltes les famílies que queden en situació difícil.

A veure quan es convenceran les autoritats que certa mena de gent només està bé a la presó... o a Bata.

CAL UNA ALTRA MENA DE CASTIG

Cada dia llegim que a qualsevol capellà o a qualsevol director de diari catòlic—mon-

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

El Contracte de la Telefònica

L'estàtua de la Llibertat: —On hi ha una empresa americana... allà es Amèrica!

àrquic, per tant—els ha estat imposada una penyora de X pessetes per haver atacat la República.

Quan aquests atacs sovintegen tant, és que el càstig no és eficaç. Aquesta gent té pessetes de sobres, i no és que les donin de gust, però, vaja... les donen, i hi tornen.

Creiem que la presó, amb incomunicació i règim de pa i aigua, anirà molt millor.

DE SALAMANCA

A Salamanca hi ha vaga.

Tranquillitzeu-vos: no és per a protestar de les bestieses del senyor Unamuno...

PELL GROIXUDA

Els de la Lliga tenen la pell groixuda. Si no la hi tinguessin, no s'hauria aixecat el senyor Duran i Ventosa al Parlament, procurant amargar el moment gloriós del president Macià. Si no tinguessin la pell groixuda, no parlarien dels drets dels de la Lliga.

Els de la Lliga, després de la seva actuació amb la dictadura i amb la monarquia, no tenen més que un dret: el del silenci.

LES DUES MONES

Vidal i Guardiola encara no ha intervingut en les discussions del Parlament. Per ara, només somriu.

El seu talent de financier—o sigui de Guardiola—encara no ha pogut posar-se al servei de la Lliga, d'aquella Lliga que anà a fer la mona davant d'aquella altra mona que es digué Alfons de Borbón.

I consti que això no és dir-li mona a Vidal i Guardiola, pobret!

Llegiu

ELEVACIÓ

d'ENRIC BARBUSSE

**Obra forta, valenta
i d'interès palpitant**

ADMINISTRACIÓ: VILELLA

RELIQUIES

Aquells adoquins que, fa una colla de setmanes, els sense feina varen treure de lloc, segueixen obstruint el pas.

Després es dirà que el nostre Ajuntament no és respectuós amb totes les coses.

AQUELLS REQUETES!...

Els Requetés de Barcelona, que, a desgrat de la indiferència de tothom, volen tenir encara alguns fums—què hi farem!—, han volgut celebrar, ¿per què no?, la festa que en diuen de la patrona.

Varen fer un àpat, ballades...

Bé; deixeu-los que s'atipin, que traguegin i que ballin. Que en fa d'anys que no poden fer res més que això!

EL TRIOMF DE LA VIRTUT

Sembla que, a l'últim, als Estats Units s'abolirà la llei seca.

Esta clar, homes de Déu! No saben per què havent-hi arreu del món tant de mambo, i que per tot s'aixeca el colze, ells hagin de restar amb la gorja seca.

Nosaltres, la veritat, ara més que mai, creiem que beure bé, inspira. Si no, mireu: d'ençà que no remullen, als nordamericans els està aixafant la crisi.

Veureu com, quan beguin de nou, tindran idees més lluminoses, i tot els marxarà vent en popa.

Fins i tot podríem veure com en un excés d'inspiració i altruisme, són capaços de donar els deutes als seus antics aliats d'Europa.

Francesos i anglesos, "al tanto"!

Imp. "La Campana", Om, 8.—Barcelona

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361.

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramanet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

CIUTADANS

Si voleu vestir amb pocs diners i ben elegants, aneu a can

BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18 - Telèfon 15247

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD-AMERICÀ on trobareu amb preus de

LIQUIDACIÓ

100.000	Trajos i Abrics tipos reclam.	des de 20	ptes.
100.000	Trajos i Abrics confeccionats classe superior	des de 40	ptes.
.....	Trajos i Abrics a mida classe superior	des de 50	ptes.
100.000	Pantalons econòmics	a 5'95	ptes.
100.000	Pantalons fantasia	des de 8	ptes.

Tenim una Secció ràpida que entrega els encàrrecs a les quatre hores

Als nostres aparadors, a mes de seduir-vos els preus, us seduirà el bon gust.

No teniu necessitat de pagar més car el que no és millor ni més ben fet

Obsequiem als nostres clients amb segells d'Estalvi Popular, de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi, i altres diversos presents, segons l'import de les compres.

NOTA.—Els que de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa poden escriure i adjuntant 0'25 pessetes en segells rebran figurins, mostres i un sistema especial per aprendre's mides, amb les instruccions per rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

EROTYL

Especific de l'

ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efícaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulante de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfurs, ni cantàridés, ni cap altre medicament excitant

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

LA CAMPANA DE GRACIA

ELS SERMONS DE L'IRURITA
O
"A DIOS ROGANDO Y CON EL MAZO DANDO"